BRØV til Dimmalætting

Ullamenning!!

Gekk mær og spákaði í SMS nú ein dagin, og mest sum detti fram á eina framúrskarandi framsýning av bundnum troyggjum, úr føroyskum tógvi, og gjørdist eg sera hugtikin av at síggja, hvussu væl úr hondum greiddar hesar vóru, formgivnar og skapaðar av føroyskum kvinnum runt alt landið; hetta má sigast at vera eitt megnarverk, ið vit ongantíð hava sæð fyrr.

Hví í allari víðu verð hava vit einki frætt ella sæð frá fjølmiðlunum um hesa framsýning, nú so nógv verður tosað um ullamenning, tað er fyri mær heilt ófatiligt, tí má ein spyrja, um tað veruliga bert eru »snobbar«, ið fjølmiðlarnir flokkast um.

Men eitt skulu tit vita, ið hava luttikið í hesi framsýning, tit hava alt rós uppiborið, tí tit hava megnað at formgivið og skapt eina troyggju úr føroyskum tógvi, ið vit ongantíð áður hava sæð; missið ikki mótið, sjálvt um einki hevur verið gjørt burtur úr tykkum í fjølmiðlunum, tí vit eru mong, ið eru sera hugtikin av listarligu gávum tykkara.

Hugtikin.

●

Bekæmp narkomisbrug

»Sig nej til stoffer, sig ja til livet« er en nyligt startet forening, som er koordineret med Scientology kirken. Formålet med foreningen er at informere folk om de effekter der er ved stoffer og at få regeringen og beslutningstagerne m.h.t. stoffer, til at lægge mere vægt på at informere skolerne om stoffer.

Der blev fundet ud af i en undersøgelse, som fornyligt blev gjort i syv forskellige europæiske lande, at »Bekæmpe narkomisbrug« var det, befolkningen syntes var det vigtigste, der blev gjort i samfundet.

Undersøgelsen blev gjort i Danmark, Tyskland, Frankrig, Schweiz, Sverige, Norge og Holland. Det viste sig, at 69% af befolkningen synes, at dette er det største problem.

Tilsvarende viste det sig, at bekæmpe arbejdsløsheden er på 40%. Miljø temaer som beskyttelse af regnskove og ozonhuller viste kun en procent på 43 eller 34.

Vi kan derudfra se, at bevidstheden omkring stoffers destruktive virkninger er høj. Stoffer koster det danske samfund over 2 milliarder kroner om året, tallet omfatter ikke kriminaliteten, som er forbundet med stofmisbruget.

Det er på tide at kanalisere disse penge til noget mere kreativt. Skolebørnene behøver at blive ordentligt informeret om de destruktive effekter, stoffer har.

En forening »Sig nej til stoffer, sig ja til livet« blev således etableret for at informere folk og hovedsageligt skolebørn om farerne ved stoffer, og engagere dem i et mere kreativt arbejde imod stoffer. En af måderne at gøre dette på er f.eks. at bede dem om at tegne billeder om »Sig nej til stoffer« og »Sig ja til livet«.

En af disse skolegrupper har vist deres billeder i København på Kultorvet mandag den 25. marts, og på Gammel Torvet, tirsdag den 26. marts. De samlede samtidig underskrifter ind fra forbipasserende, som dermed viste, at de også er imod stoffer.

I løbet af to timer blev mere end 400 underskrifter indsamlet, og folk viste stor interesse i at skrive under på opfordringen til, at myndighederne øger indsatsen med oplysning og undervisning om stoffer, særligt overfor børn og unge.

Tarja Vulto
Christine Astrupgaard.
Foreningen: »Sig nej til stoffer, sig ja til livet«,
Enghave Plads 23 B 1 tv.,
1670 København V.

●

SvF og listin

Setti meg spent frammanfyri sjónvarpið fríggjakvøldið 22/3, tí nú var spennandi at síggja vinnararnar av bindikappingini, gjørd úr føroyskum tógvi. Hetta tí, at eg sjálv luttók í kappingini, men ikki fekk høvi at síggja.

Men gakk, har var onki umrøtt. Hevði tað verið t.d. málningalist ella veving, ja so skuldu vit nokk troyttast drúgva tíð, tí tað er jú bert hesar greinir og avís fólk, ið hava einarætt, tá tað snýr seg um list.

Og serliga í hesum døgum, nú so nógv verður tosað um at stuðla føroyskan ídnað, og fjølmiðlarnir hava umrøtt ullina, og at henda eigur at kunna geva 100–150 mill. kr. Eisini hevur ein lisið, at 200.000 kr. eru avsettar á fíggjarlógini til ullamenning.

Var hetta ikki eitt framtak, at nógvar kvinnur hava brúkt drúgva tíð uppá at skapa eina troyggju úr føroyskum tógvi, uttan uppskrift. Tað meti eg vera listaverk, men sjónvarpið metir helst ikki, binding kemur undir list, kanska bert listaverk við pensli, meðan eg sum við mínum stokkum kann skapa eitt plagg føroyskum ídnað til frama, ikki verður roknað fyri nakað sum helst.

Bindikona av bygd.

●

Prístalið stendur í stað

Og tað hóast 13 vørubólkar toga 27,9 stig upp, og bert 3, harímillum olja og ravmagn, einans draga 12,3 stig niður

Prístalið 1. apríl 1991 er av Prístalsnevndini útroknað at vera tað sama sum 1. januar í ár, 135,7. Tað hevði sostatt ikki ávirkað galdandi lønir, um prístalsávirkanin á lønirnar framvegis var galdandi. Tá vórðu dýrtíðarviðbøtur útloystar, sum gjørdu, at tímalønir hækkaðu við 60 oyrum og mánaðarlønir við 105 krónum, hvørja ferð prístalið hækkaði 3 stig oman fyri 100. Sambært dóm minkaðu lønirnar samsvarandi, tá prístalið fór niður um útloysingarstigini.

Av teimum 17 vørubólkunum, prístalið verður roknað út eftir, hækka teir 13 í mun til útrokningina 1. januar 1991, flestu smávegis, men bólkurin Frukt og grønmeti 6,5 stig og Eplir 8,6 stig.

Teir 3 vørubólkarnir, sum lækka, eru Olja og ravmagn, sum lækkar 10,9 stig, úr 151,3 niður í 140,4, Søtmeti, sum kvinkar 0,6 stig og Aðrar vørur, ið somuleiðis lækka 0,8 stig.

Ein vørubólkur stendur í stað, tað er bólkurin Rúsdrekka.

Hóast hækkingarnar í vørubólkunum sostatt hava verið 27,9 og lækkingarnar bert hava verið 12,3, ella ein hækking við tilsaman 15,6 stigum, so er prístalið útroknað til at vera júst tað sama sum seinast.

Yvirlitið frá Prístalsnevndini yvir broytingarnar í prístalinum sær annars soleiðis út:

	Lutfall 1. juli 1975	Prístal 1. jan. 1983	Prístal 1. jan. 1985	Prístal 1. jan. 1989	Prístal 1. jan. 1990	Prístal 1. apríl 1990	Prístal 1. juli 1990	Prístal 1. okt. 1990	Prístal 1. jan. 1991	Prístal 1. apríl 1991
Breyð og mjøl	4,59	132,5	133,3	126,3	131,3	130,1	130,4	139,3	140,0	140,2
Kjøt	10,25	134,0	133,7	116,9	121,9	124,8	126,5	127,3	127,3	128,3
Fiskur	5,95	158,4	152,1	156,8	169,5	166,2	169,4	172,9	174,4	177,8
Mjólk, feittvørur, egg	10,58	124,3	122,3	99,6	106,9	109,5	109,0	112,0	113,1	114,1
Frukt og grønmeti	5,76	159,9	185,6	250,3	246,8	262,5	274,2	306,0	278,4	284,9
Eplir	1,85	159,3	160,0	201,8	224,8	215,7	237,0	250,1	209,4	218,0
Søtmeti	3,97	89,2	84,6	73,0	85,1	84,5	85,3	84,5	80,6	80,0
Aðrar matvørur	0,69	155,0	158,8	150,0	154,0	156,3	159,4	160,0	160,0	161,2
Drekkavørur	2,77	188,2	164,3	153,0	154,2	149,7	147,9	148,9	148,7	149,6
Tubbak	3,76	140,3	111,1	93,7	97,0	97,7	97,9	98,1	98,4	98,8
Rúsdrekka	1,84	155,1	121,8	91,8	91,8	91,8	91,8	91,8	90,4	90,4
Klæðir, skógvar	10,70	133,6	114,3	108,7	108,7	109,1	110,1	110,1	111,2	112,[illegible]
[illegible] og annað	5,32	150,8	145,1	140,1	150,2	150,9	151,5	152,1	152,5	153,2
[illegible]	8,10	129,4	117,1	104,6	107,0	107,4	107,8	108,6	108,2	111,0
Olja og ravmagn	10,49	197,9	263,2	106,0	132,7	132,8	129,8	151,8	151,3	140,4
[illegible]	10,98	143,2	145,3	134,1	140,2	140,6	143,1	143,1	142,8	143,[illegible]
Aðrar vørur	9,04	147,3	137,1	125,8	136,9	137,3	136,8	138,3	141,3	140,5
Prístalið	100,0	144,8	145,9	121,3	130,5	131,5	132,1	135,3	135,7	135,7
	sett til	100,0	100,0							

Íslendskir læknar stevna fíggjarmálaráðharranum

Vildi ikki taka orð síni aftur um arbeiðsháttin hjá læknunum

REYKJAVÍK (Sverrir Þórðarson)

Íslendski fíggjarmálaráðharrin er komin í opið kríggj við læknarnar í landinum. Ólafur Ragnar Grímsson ráðharri kom við nøkrum grovum skuldsetingum móti læknunum og arbeiðshátti teirra, tá samráðst varð við heilsumyndugleikarnar um lønarspurningar. Skuldsetingar ráðharrans móti læknunum kann fyri ein lækna merkja, at hann missir rættin at praktisera.

Læknafelagið í Reykjavík hevur í sambandi við tað, sum ráðharrin segði, skrivað honum bræv, har stýrið í læknafelagnum krevur, at ráðharrin biður um umbering fyri orðini, hann læt falla ímóti læknunum.

Ólafur Ragnar Grímsson á tíðindafundi, har hann m.a. boðar frá, at hann tekur ikki aftur orðini, hann hevur sagt um læknar og teirra arbeiðshátt.

Fíggjarmálaráðharrin hevur svarað hesum brævi og sagt, at hann tekur ikki orð síni aftur.

Og eftir at hava fingið hetta svarið hevur stýrið í læknafelagnum tikið ta avgerð, skrivar Morgunblaðið í páskavikuni, at reist verður rættarmál móti fíggjarmálaráðharranum.

Ólafur Ragnar Grímsson fíggjarmálaráðharri er formaður í vinstrahallu fólkasamgonguni, Alþýðubandalagnum. Sjálvt um hann er ráðharri í ríkisstjórnini, er hann ikki altingsmaður. Hann er nú stillaður upp til altingsvalið 20. apríl í valdøminum Reykjanesi, sum er næststørsta valdømi í landinum. ▲

Jetta Mortensen til áminningar

fødd 9/8-1909 - deyð 12/2-1991

Tá eg fekk boðini, at Jetta var sloppin til hvíldar, kann eg ikki annað enn minnast hana við nøkrum fáum orðum. Eg kom at kenna Jettu og Mortan fyrst í krígsárunum, tá eg kom til Vágs til møtir og kom at búgva hjá teimum. Skjótt kom ein at føla seg sum heima í millum teirra, tey vóru gestablíð við lít, ja ein føldi seg væl at sita inni í heimi teirra. Tað sum hugtók meg mest var hvussu glað tey vóru fyri hvørjum øðrum, og glað at tosa um Jesus, sum tey áttu sum lívsálit.

So hendi tað sum hjá øllum, at Mortan doyði, Jetta mátti so í sorgini saman við dreingjunum liva lívið víðari við Guðs hjálp. Tá so synirnir fingu familju og heim, bleiv hon aleina eftir í húsinum.

Hvørja ferð eg kom at vitja, tosaði hon altíð um Mortan og um farnar dagar, og tey góðu minnir hon hevði eftir hann. Men so fór heilsan at bila, og hon ikki longur kundi vera í heiminum.

Tá eg vitjaði Jettu á Røktarheiminum, segði hon hvussu Harrin hevði leitt seg gjøgnum lívið í gleði og sorg. Eg vil við gleði minnast Jettu við tøkk, nú hon er farin, og lýsa frið yvir minni hennara.

At telja dagar okkara – lær tú okkum tað, so vit kunnu fáa vísdóm í hjarta. Sálmur 90,12.

H. F. Skarðheim.

Minningarorð um Árnu D. Guttesen

Árna er farin. Dyrnar Oman Viðarlund 6 eru læstar. Stólurin er tómur. Songin er tóm. Ja, lívið kendist tómligt og óunniligt, nú vit fingu boðini av gummu. Tað var ikki óvæntað, men kortini... Tú fekst ein hvøkk. Tankarnir fóru á glið. Barnaárini runnu fram fyri teg. Tá tú fekst jólapakka av Flatlondum. Tá tú sum smádrongur vitjaði gummu í Jákup Nolsøesgøtu. Og unglinga- og vaksnamannaárini, tá tú vitjaði og búði hjá gummu í Gundadali. Góðir dagar, góð og rík minnir, men í dag søga.

Árna var 58 ár, nú hon fór sína seinastu ferð til tær ævigu strendurnar. Hóast hon ikki gjørdist gomul, so hevði hon kortini verið longur á ferð enn mangir av hennara javnaldrum. Var bert 14 ára gomul, tá hon fór heimanifrá út í stóru verð, sum tá í tíðini sjálvsagt var Havnin. Búði seinni fleiri ár niðri, men hugurin stóð til heimligu klettarnar, eingin ivi um tað. Heimafturkomin búsettist hon Oman Viðarlund, og er tað haðani, at eg havi míni bestu minni um Árnu gummu.

Sum sagt, so fór hon heimanifrá, tá hon var 14 ára gomul, tí arbeiði var einki í bygdini, men neyvan fari eg skeivur, tá eg sigi, at hon hevði farið heimanifrá kortini, tí hon legði stóran dent á at vera sjálvbjargin. Ikki vera øðrum ein klepp-ur. Hetta kom eisini til sjóndar hesi árini, hon var sjúk. Hon skuldi klára seg sjálva og svara hvørjum sitt.

Árna var væl dámd millum arbeiðsfelagar, vinir og kenningar. Starvaðist í fleiri ár á Landssjúkrahúsinum, og ikki hugsi eg hennara partur lá eftir, tá tøk skuldu takast.

Nógv fólk vitjaði inn á gólvið í Gundadali. Á ólavsøku var húsið á tremur. Øll høvdu hug til at heilsa upp á Árnu, og altíð var hon væl hýrd, og tók væl ímóti øllum, eisini hesi seinastu árini nú heilsan var farin at bila. Dyrnar vóru altíð opnar, nátt sum dag, eingin varð rendur á dyr.

Hesi síðstu árini vóru strævin. Í meiri enn 7 ár striddist hon móti herviligu sjúkuni, inntil hon mátti leggja árarnar inn. Men heilt til tað síðsta brendi lívsneistin í barmi. Hon vildi ikki boyggja seg, og stókst tú inn á gólvið, var hon líka blíð og hittinorðað sum altíð. Lættsinnið liggur til slagið.

Vit eru mong, ið fara at sakna Árnu. Løgið verður at fara til Havnar aftur og ikki kunna støkka inn á gólvið í Gundadali. Men tíðin krevur sítt. Harrin valdar. Ærað verið minni um Árnu.

Minningarorðini um Árnu vóru nóg illa fest á blað, tá tað frættist, at enn eitt av okkara bygdarfólkum var farið um fjørðin. Alex er farin. Bygdin er vorðin fátækari. Vit fáa ikki høvi at práta við Alex aftur. Hetta menniskjað, ið hevði tey vælsignaðu evni at kunna tosa við øll. Børn og vaksin. Leikar og lærdar. Jú tað tynnist í vinaskara, men vit og tit, ið varða av mega minnast, at hóast varmjørkin hongur tjúkkur niður yvir hamrarnar, so er himmalin bláur handan skygginí. Tað ber móti ljósari tíðum. Sólin krýpur upp á himmalin og fer at senda sínar fløgvu geislar út yvir leiðini og okkum, ið eftir liva. Friður veri við minninum um Alex.

Aref T. Olsen.

Loysn á KROSSGÁTU 8

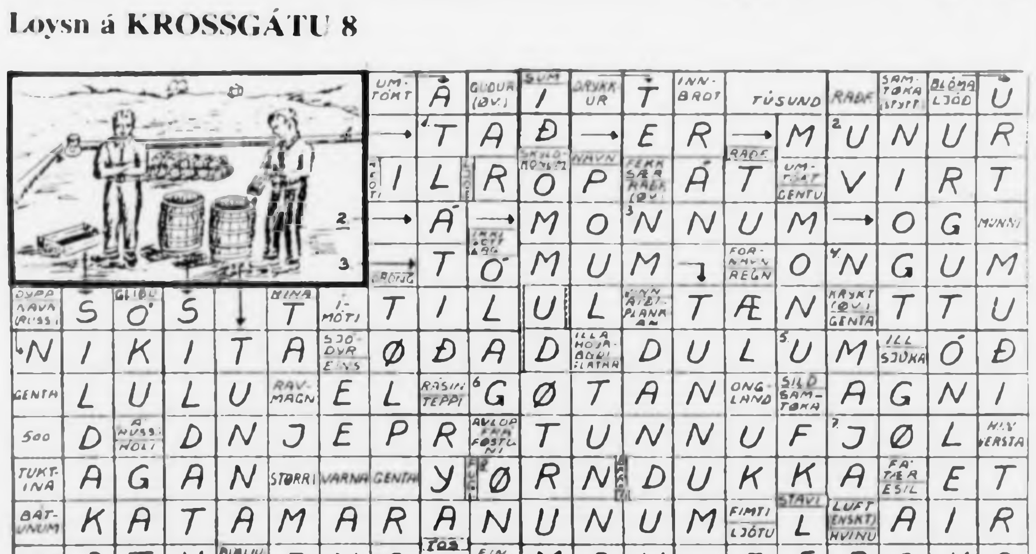

Loysn á BARNAGÁTU 8

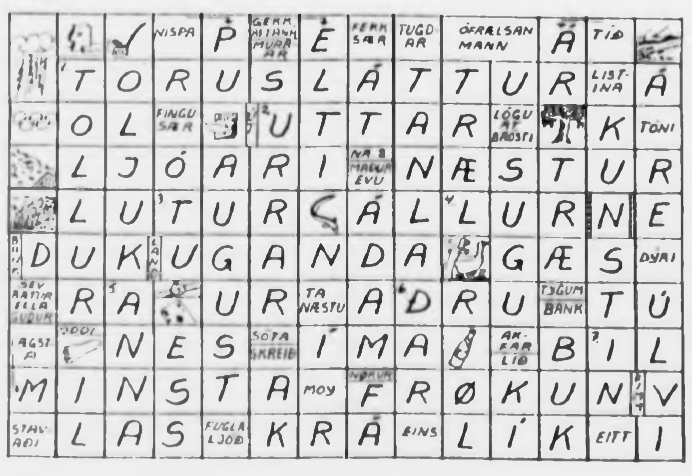

Loyniorðið í krossgátu 8 var TUNNUGJØRÐ og í barnagátu 8 TUTLAÐI.

Vinnari av krossgátuni var *Eyðun Djurholm, Sornhúsgøta 12, 100 Tórshavn*, og av barnagátuni *Katrin Petersen, 450 Oyri*.

Vinnararnir fáa ávikavist 100 og 50 kr. sendar við postinum.

Ynskið er um at taka av oljugjaldið

Til tess at tálma ov stórari lántøku uttanlands, ásetti landsstýrið við heimild í lóg frá 1. oktober 1986 serligt gjald á brenniolju. Fyri hvørt oyra tann av prísráðnum lægsti søluprísur á gassolju omanfyri 2,15 pr. litur íroknað oljugjaldið, skuldi gjaldið á gassolju lækka 0,7 oyru liturin. Hetta oljugjald skuldi ikki raka flogfør ella skip yvir 20 BRT.

Oljugjaldið skuldi í serligan grunn at læna út til almennar stovnar og grunnar, – tó ivasamt er, hvussu mikið hetta oljugjald hevur tálmað lántøku uttanlands.

–

Tá hetta oljugjald á brenniolju varð ásett, var oljuprísurin 1,13 kr. liturin, og í skrivandi løtu er prísurin 1,63 umframt oljugjald, men hevur prísurin verið omanfyri 2,00 kr. liturin, tá oljugjaldið ikki er íroknað.

Nokk ikki so løgið, at Ídnaðarfelagið nú biður um at taka hetta gjald av, tí tað útarmar ídnaðin, ið felagið við greiðum tølum ávísir. Ongin ivi um, at nevnda oljugjald eigur at verða tikið av – til tess at geva ídnaðinum frægari møguleika at menna seg, eins og oljugjaldið er ikki sørt tyngjandi fyri hvørt húsarhald – serliga fyri tey lágløntu – meir enn hugsað verður um, tí eigur hetta eykagjald at verða tikið av, tá tað ikki hevur tann búskaparliga týdning, sum roknað við, og nakað minni enn BUNDNA UPPSPARINGIN.

Løgið sum ávísir politikkarar høvdu ilt av lógini um bundna uppsparing, hvar peningurin er hvørjum uppsparara tøkur, meðan oljugjaldið ikki hevur tann handilsjavna-týdning sum uppsparingin. BUNDNA UPPSPARINGIN er uttan iva eitt tað skilabesta lógaruppskot framt er í eini tíð, hvar handils- og gjaldsjavni Føroya vísti eina fíggjar- og búskaparskuld undir alt sømiligt lágmark. Bundna uppsparingin hevði tað við sær, at hon tálmaði einum nýtslu-oyðsli, sum var uttan mið og mál.

Oljugjaldið kostar hvørjum húsarhaldi árliga uml. 5.000 kr. eyka; annars alt eftir nýtslu. – Orsøk er at trúgva, at landsstýrið gongur ÍDNAÐARFELAGNUM á møti og samtíðis hugsar um, hvussu mikið eyka oljugjaldið tyngir húshaldsliga í hesi arbeiðsleysu tíð.

Hetta kann takast til umhugsunar, nú tolllógin verður endurskoðað. Áður var tað so, tá landskassanum vantaði pening, at tollsatsirnir vórðu hækkaðir á ymiskum vørubólkum, men nú verður tað vent niður, sum vendi upp, tí nú landskassin vantar inntøku, verður hugsað um at lækka toll á ýmsar vørubólkar.

– Men nú kann spurningurin verða, um hugsað verður í desperatari fíggjarstøðu, tí tað er heilt sjáldsamt, at tær hækkingar, sum tað almenna ásetur, nakrantíð verða lækkaðar. Hetta má kennast sum eitt undantak, og tí er spurningurin um desperata hugsan als ikki av leið.

Nýtt er tað, ið sjáldan sker.

Men vit liva í eini tíð, sum ber við sær ymisk løgin fyribrigdi, og so er hetta við tolllækking eitt.

-sen.

Dýr

Lítil 8 mðr. gomul TIK
fæst við at avheinta hana. Bert til djóravin.
Tlf. 18149

Halvvaksin svartur FRENSUR
við tumlum burturblivin á Argjum langafríggjadag. Hann hevur reytt hálsband og ber navnið Pussi.
Um onkur hevur borið eyga við hann ringið vinarliga
tlf.19005

Stórur KETTLINGUR
svart- og grafl̈ekkutur á bakinum, nógv hvítt á búkinum og beinunum og runt um hálsin, er komin at ganga á Vípuvegi.
Djóraverndarfelagið
Tlf. 15018-15169

Kunngerðir

OGNARHAGIN í Lærvík
lýsir til aðalfund mikudagin 10. apríl kl. 20 í matarhølini á Frost.
Skrá: Viðkan av lendi til viðarlund og nýggj rætt.
Val av nevndarlimum.
Ýmiskt.
Nevndin

AÐALFUNDUR
Felagið Forni á Glyvrum hevur ársaðalfund í húsum felagsins leygardagin 13. apríl kl. 15.
Nevndin

AÐALFUNDUR
verður í Felagnum Ídnaðarskip 18. apríl 1991 kl. 10 á Tórshavnar Sjómansheim.
Skrá sambært lógini.
Nevndin

FRÁ EYSTUROYAR HEIMAVIRKI
Aðalfundur verður 25. apríl kl. 20 í hølum felagsins.
Nevndin

FIMLEIKAFELAGIÐ LJÓSIÐ
Ársaðalfundur verður í ISF-húsinum 30. apríl kl. 19.30.
Nevndin

FRÁ FØROYA SAMVIRKANDI NEYTATRYGGING
Ársaðalfundur felagsins verður á Hotel Hafnia fríggjadagin 17. mai 1991.
Skrá sbrt. lógini.
Stjórnin

FRÁ SØLUBÚDARFELAGNUM
Í sambandi við tey skriv, sum eru send út um nýggjan limaskap í felagnum skal verða gjørt vart við, at tað helst eru fleiri sum ikki hava fingið hetta skriv.
Tey, ið ynskja at gerast limir í felagnum, kunnu seta seg í samband við Hákun Carlson, Tórshavn kassameistara, tlf. 11696.
Eisini kann ein gerast limur við at inngjalda 500 kr. á konto 260.699.3 í Fossbankanum.
Nevndin

KOYRIKORT
Nýtt skeið byrjar hósdagin 11.4. kl. 19.
Koyriskulin á Ternuryggi
Tlf. 18965-88965

10% HAVNAR FIMLEIKARFELAG 1976
Hesi lánsbrøv eru úttikin 26.03. 1991 og verða afturgoldin í P/F FØROYA BANKA móti avhendan av viðkomandi lánsbrøvum.
Nr. 8, 11, 35, 45, 63, 70, 97, 117.
Tórshavn, tann 27.03. 1991
Tórshavnar kommuna

9% TÓRSHAVNAR KOMMUNA 1975
Hesi lánsbrøv eru úttikin 26.03. 1991 og verða afturgoldin í P/F FØROYA BANKA móti avhendan av viðkomandi lánsbrøvum.
Nr. 10, 65, 66, 67, 101, 104, 143, 146, 154, 157, 210, 221, 222, 224, 294, 298, 299, 300, 304, 315, 317, 331, 332, 341.
Tórshavn, tann 27.03. 1991
Tórshavnar kommuna